

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

асист. Кліменко О.В., студент Хижняк С.О.

Одним з найхарактерніших явищ ринкових трансформацій в Україні є створення корпоративного сектора економіки. Формування ефективної системи корпоративного управління через низку спектрів галузевих проблем залишається важливою складовою структурного реформування, що зумовило актуалізацію наукових досліджень різнопланового соціально-економічного змісту.

Сучасна економіка України функціонує в умовах становлення ринкових відносин, основною ознакою яких є формування корпоративного сектора як базового серед нових організаційно-правових форм господарювання з певною системою впливу на учасників корпоративних відносин із метою ефективного використання об'єктивного капіталу. Формування корпоративного сектора економіки відбувалось в процесі приватизації (реформування державної власності), у результаті створено понад 35 тис., акціонерних товариств, учасниками яких є майже 19 млн. акціонерів.

Теоретичною основою створення корпоративного сектора економіки в Україні є формування адекватного інституційного середовища на основі національних принципів корпоративного управління.

Важливість формування сучасного корпоративного сектора та корпоративного управління забезпечила розроблення державної програми корпоративного управління, національних принципів та кодексу корпоративного управління, а також створення державної системи підготовки і перепідготовки фахівців для роботи у цьому секторі економіки.

В активі корпоративного сектора нашої країни вже близько 70% загального обсягу промислового виробництва. За статистичними параметрами, цей сектор став домінуючим у структурі національної економіки.

Останнім часом було підготовлено ряд важливих документів з приводу формування корпоративного управління, а саме: проект Закону України «Про господарські товариства», проект Концепції розвитку корпоративного управління в Україні, Рекомендації кращої

практики корпоративного управління для акціонерних товариств України.

Урядом України, функціональними інститутами приватизації і корпоратизації за наукової підтримки створені теоретичні та практичні основи для формування корпоративного сектора економіки України, метою якого є організація ринково орієнтованих підприємств та підвищення ефективності функціонування організаційних формувань корпоративного типу на основі використання переваг корпоративного устрою суб'єкта господарювання, забезпечення інвестиційних інтересів широких верств населення України, участі їх у користуванні, розпорядженні та управлінні майном окремих суб'єктів господарювання корпоративного типу, вирішення складних проблем бізнесу за рахунок об'єднань зусиль, інтелекту та капіталів різних груп акціонерів тощо, завдяки чому уможлиблюється й вирішення ряду соціально-економічних проблем держави.

Основна проблема формування сучасного корпоративного сектора економіки України корпоративного управління зумовлена недосконалістю інститутів власності та структури управління, відсутністю ефективних механізмів саморегулювання та браком практики ефективного впровадження загальних принципів корпоративного управління, які базуються на міжнародному досвіді.

Особливості взаємовідносин держави і корпорацій полягають в тому, що в процесі приватизації держава зберігає значний вплив на підприємства, залишаючись вагомим акціонером, але при цьому вона не виконує своїх обов'язків як акціонер-інвестор. Крім того, держава залишає за собою право використання дійових механізмів перерозподілу власності корпорацій на свою користь, оскільки є значним кредитором.

Для вирішення проблем, які пов'язані з формуванням сучасного корпоративного сектора економіки України доцільно встановити на законодавчому рівні вимоги щодо особистих та професійних якостей кандидатів на посаду членів виконавчого органу, а саме: наявність відповідної освіти, стажу роботи за основним видом діяльності такого товариства, бездоганної ділової репутації. Також необхідно встановити правила належного виконання службових обов'язків, за порушення яких передбачити довгострокове зняття з посади та зобов'язання відшкодувати завдані товариству збитки.